

ABDULLA ORIPOV IJODIDA VATAN MADHI

Kurbanova Gulzoda Yunusovna

BuxDPI o'qituvchisi.

Abduraximova Dilnoza Rustamjonovna

2-bosqich talabasi.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14420718>

Annotatsiya. Ushbu maqolada Abdulla Oripovning Vatan madhiyasiga bag'ishlangan ijodiy asarlari, ularning mazmun-mohiyati va xalq ongidagi ahamiyati haqida so'z yuritiladi.

Kalit so'zlar: Vatan, ozodlik, madhiya, xalq, adolat, vatan qadrini ilg'agan inson, she'r, shoir, iste'dod, xalq.

РОДИНА МАДХИ АБДУЛЛА ОРИПОВ

Аннотация. В этой статье рассказывается о творческих работах Абдуллы Арипова, посвященных гимну Родины, об их значении.

Ключевые слова: Родина, свобода, гимн, народ, справедливость, человек, ценящий Родину, поэзия, поэт, талант, народ.

HYMN OF THE HOMELAND IN THE WORK OF ABDULLA ARIPOV

Abstract. This article talks about the creative works of Abdullah Oripov dedicated to the national anthem, their content and significance in the minds of the people.

Keywords: Homeland, freedom, anthem, people, justice, a person who values the homeland, poetry, poet, talent, people.

Abdulla Oripov – o'zbek adabiyotining zabardast vakillaridan biri bo'lib, uning ijodi milliy o'zlikni anglash, milliy g'ururni tarannum etish va ona Vatanni ulug'lash bilan chambarchas bog'liqdir. Shoirning she'rlari inson qalbida o'z ona zaminiga mehr-muhabbat uyg'otuvchi, uning go'zalliklarini anglashga chorlovchi yuksak badiiy asarlardir. Ayniqsa, Oripovning ijodida Vatan madhiyasi alohida o'rin tutadi. U Vatanni faqat geografik tushuncha emas, balki xalqning taqdiri, iftixori va kelajagi sifatida talqin qilgan. Shoir o'z asarlarida Vatanni ona sifatida ulug'lagan, uning bag'ridagi tarixiy xotiralarni, boy madaniyatni va betakror go'zallikni tasvirlagan. Oripov ijodida ona Vatan faqat shoirning shaxsiy tuyg'ulari emas, balki butun xalqning umumiy orzu-umidlari va qadriyatlarini aks ettiradi. Shu bois, uning she'rlari har bir yurakda milliy g'urur va sadoqat tuyg'usini uyg'otib, Vatanni sevish va asrashning naqadar muhim ekanligini eslatib turadi.

Ushbu maqolada Abdulla Oripovning Vatan madhiyasiga bag'ishlangan ijodiy asarlari, ularning mazmun-mohiyati va xalq ongidagi ahamiyati haqida so'z yuritimiz.

Shoirning bu yoʻnalishdagi asarlari nafaqat oʻzbek adabiyoti, balki milliy maʼnaviyat xazinasida ham bebaho oʻrin tutadi.

Abdulla Oripov ijodining asosiy yoʻnalishlaridan biri bu Vatanni madh etish va unga boʻlgan muhabbatni badiiy obrazlar orqali ifodalashdir. Shoir oʻz sheʼrlarida Vatan tushunchasini chuqur falsafiy, estetik va hissiy jihatlardan yondashgan holda talqin qiladi. Uning sheʼrlari Vatanning ulugʻvorligini, xalqning unga boʻlgan ehtiromini va sadoqatini oʻzida mujassamlashtirgan.

A.Oripovning Vatan madhiyasidagi eng yorqin asarlaridan biri bu **Oʻzbekiston Respublikasining Davlat madhiyasi** soʻzlaridir. Bu madhiyada Oʻzbekistonning buyuk tarixi, mustaqillik yoʻlidagi kurashlari va kelajakka boʻlgan intilishlari badiiy vositalar orqali ifodalangan. Shoir madhiyaning har bir satrida xalqning gʻurur va iftixorini aks ettirgan: *“Oltin bu vodiylar – jon Oʻzbekiston, Ajdodlar mardona ruhi senga yor!”* Ushbu satrlar Oʻzbekiston zaminining nafaqat tabiiy boyliklarga, balki boy maʼnaviy merosga ega ekanligini, ajdodlar jasorati va matonati yangi avlodlar uchun yuksak ilhom manbai ekanligini taʼkidlaydi.

Shoirning **“Sen, Vatanim!”**, **“Ona yurt”** va boshqa koʻplab sheʼrlari ham Vatan madhiyasi yoʻnalishida alohida ahamiyatga ega. Ushbu sheʼrlarda Oripov Vatanni ona obrazida tasvirlaydi, uni insonning hayotida eng muqaddas tushuncha sifatida ulugʻlaydi. Masalan, **“Sen, Vatanim!”** sheʼrida shoir Vatanning tabiat manzaralarini mehr bilan tasvirlab, ularning har biri inson qalbida faxr va sadoqat tuygʻularini uygʻotishini mahorat bilan ifodalaydi:

“Sen mening qalbmida bitmas armonim, Quchoq ochganimda bagʻringga yonim.”

Bu satrlar Vatanni shoirning yuragidagi ajralmas tuygʻu sifatida aks ettiradi. U Vatanni sevish, uni asrash va himoya qilish insonning azaliy burchi ekanligini oʻquvchiga eslatadi.

Abdulla Oripovning ijodida Vatan nafaqat muhabbat obʼekti, balki insonning maʼnaviy uyi, ruhiy oromgohi sifatida tasvirlanadi. Shoir Vatan tushunchasini chuqur maʼnoda anglab, uni tarixiy xotira, bugungi hayot va kelajak umidlarini oʻzida mujassam qiluvchi qimmatli maʼnaviy qadriyat sifatida ifodalaydi. Shoirning asarlarida Vatan madhi oʻzbek xalqining ruhiy-axloqiy qadriyatlariga tayanadi. U oʻz sheʼrlarida xalqning Vatanga boʻlgan cheksiz sadoqati va iftixorini ulugʻlaydi, uni dunyo millatlari orasida yuksak oʻrin egallashiga daʼvat etadi. Oripovning bu yoʻnalishdagi asarlari nafaqat badiiy, balki tarbiyaviy ahamiyatga ega boʻlib, ular yosh avlodni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda muhim manba boʻlib xizmat qiladi. Shu bois, Abdulla Oripov ijodida Vatan madhiyasi nafaqat milliy adabiyotning bir yoʻnalishi, balki oʻzbek xalqining milliy oʻzlikni anglash yoʻlidagi ruhiy-maʼnaviy qadriyatlari ifodasidir. Uning sheʼrlari xalq qalbida chuqur iz qoldirgan va ulugʻvor Vatan obrazini aks ettirishda beqiyos oʻrin tutgan.

Abdulla Oripov ijodida Vatan madhiyasi mavzusiga bag'ishlangan ko'plab she'rlar mavjud bo'lib, ular o'zbek adabiyoti va milliy ma'naviyat xazinasida o'ziga xos o'rin tutadi. Quyida uning bu yo'nalishdagi eng mashhur va ta'sirchan asarlaridan ba'zilari keltiriladi:

“O'zbekiston Respublikasining Davlat madhiyasi”. Bu she'r Abdulla Oripov ijodining eng cho'qqisi hisoblanadi. Shoir O'zbekistonning mustaqilligi, xalqning mardona tarixi va yorqin kelajagini mazmunli so'zlar bilan madh etgan. Undagi har bir satr xalqning milliy g'ururi va Vatanga bo'lgan sadoqatini aks ettiradi. Misollar:

“Oltin bu vodiylar – jon O'zbekiston,
Ajdodlar mardona ruhi senga yor!”

“**Sen, Vatanim!**” Bu she'rda Vatan obrazini ona sifatida madh etish motivlari chuqur aks etadi. Shoir Vatan tabiatining go'zalligini, tarixiy boyliklarini, xalqning ulug'ligini ulug'laydi.

She'rning badiiy va hissiy quvvati yuqori:

“Qay go'zal bahorni o'zingdan topdim,
Ey, tanho sevgilim, ey, muqaddas yurt!”

“**Ona yurt**”. Shoirning bu asarida Vatan ona obrazida tasvirlanadi. Unda ona zamindagi har bir tuproq, daraxt va tog'lar xalqning hayotiy quvvati va milliy iftixori sifatida aks ettirilgan.

She'rda shunday satrlar bor:

“Ona yurt, sen mening doim qalbimdasan,
Har nafasiingda baxtning qalbidaman.”

“**Yurtim**” Bu she'rda Vatanning ulug'vorligi va tarixiy qadriyatlari madh etilgan. Shoir O'zbekistonning mustaqillikka erishgan davrini, xalqning bunyodkorlik ruhini yuksak darajada tasvirlagan. “**O'zbekistonning bor ekan**” shoir bu she'rda Vatan mustaqilligini himoya qilish, uni asrab-avaylash har bir fuqaroning muqaddas burchi ekanini eslatadi. Unga bo'lgan sadoqatni har bir yurakda saqlash kerakligini ta'kidlaydi. “**Shu Vatan bizniki**” bu she'rda Vatan faqat geografik hudud emas, balki xalqning tarixiy xotirasi, orzulari va maqsadlari mujassam joy ekanini ulug'lagan. Unda insonning Vatanni sevishi va himoya qilishi burch ekanligi hayajonli ifoda etilgan. “Vatan ishq”- shoirning bu asari Vatan muhabbati haqida chuqur falsafiy fikrlarni o'z ichiga oladi. Unda Vatanning inson qalbidagi yuksak o'rni va uni sevishning ulug'vorligi tasvirlangan:

“Vatan ishq sening qalbingda,
Unga sadoqatdir har bir so'zingda.”

Abdulla Oripovning Vatan madhiyasiga bag'ishlangan she'rlari chuqur falsafiy mazmuni, badiiy obrazlarning boyligi va samimiyligi bilan ajralib turadi.

Bu asarlar xalqimizni Vataniga bo'lgan mehr-muhabbat va sadoqat bilan yashashga ilhomlantiradi. Oripov ijodidagi ushbu she'rlar har bir o'zbekning qalbida faxr va ilhom manbai bo'lib qolmoqda.

REFERENCES

1. O'z. Resp. Prezidenti Sh. M. Mirziyoyev Odamlar yaxshi yashashi uchun zarur sharoit yaratish - barcha rahbarlarning asosiy vazifasidir. "Xalq so'zi" gazetasi, 2017-yil 28-fevral.
2. To'xta Boboyev. "Adabiyotshunoslikka kirish asoslari", 41-bet.
3. Gulzoda, K. (2023). The influence of fairy tales on the moral education of children in primary school. *Ta'limning zamonaviy transformatsiyasi*, 2(1), 394-396.